Med stövlarna av…

Ebba Person vinner Designpriset 2026 för sitt bidrag Stenknekten, en stövelknekt som tack vare sin naturliga tyngd i sten också blir mer stabil och mer effektiv än knektar i andra material.

TEXT: **PETER WILLEBRAND**

Designpriset är ett samarbete mellan Sveriges Stenindustriförbund och Malmö universitet. Studenterna, som går på programmet för produktdesign, får i uppdrag att designa en produkt i natursten som har en innovativ funktion eller förbättrar en befintlig produkt. Bidrag som bygger på återbruk premieras i bedömningen.

– Ebbas stövelknekt var en solklar vinnare i juryns omröstning. Men vi hade också ett väldigt starkt startfält i år med många genomarbetade idéer och realistiska ambitioner, alla fint presenterade, säger Kai Marklin, Sveriges Stenindustriförbunds ordförande och tillika ordförande för Designprisets jury.

– Därför beslutade vi oss för att utöver vinnaren även ge ett hedersomnämnande och del av prissumman till Morris Melander för hans bidrag Stenhäng, en hängbräda som är ett populärt träningsredskap som klättrare använder för att stärka fingrarna.

Ebba Persson har just påbörjat sitt tredje och sista läsår på produktdesignprogrammet.

Stort grattis Ebba! Hur fick du idén till just stenknekten, övervägde du andra alternativ?

– Till en början tänkte jag faktiskt inte delta i tävlingen. Det var bara en vecka kvar till inlämning, när jag skulle hjälpa en kursare att komma på något, som jag själv kom upp med den här idé som jag fastande för direkt och behöll för mig själv. Något alternativ var aldrig aktuellt. Stövelknekten är en produkt som jag ofta använder i min vardag. Jag tycker att de ofta är ganska klumpiga och icke-estetiska, och det var kul att börja fundera på alternativ att förnya och förändra.

Hur mycket av idén styrdes av materialet i sten, just med tanke på stövelknektar finns i en mängd andra olika material?

– Tyngden är avgörande för idén eftersom jag vill minimera förflyttning och rörelse under användning. Stövelknektar i trä har en tendens att flytta på sig, nästan resa sig när man har en sko som sitter tajt. Stövelknekten bör vara tillverkad i en tyngre silikatsten, typ granit. Då påverkas den inte heller när den kommer kontakt med fukt och vatten, och den kan stå både inom- och utomhus. Stövlar blir lätt smutsiga under stora delar av vinterhalvåret, stövlar som man helst inte vill ta av sig inomhus.

Vad var den stora utmaningen med själva designen?

– Viktfördelningen, att tyngden hamnar i botten vilket gör att den inte tippar över. Därför har den en lite skev vinkling i de vertikala snitten.

– En annan utmaning var att se till produkten inte skadar eller repa skor av till exempel skinn. För att undvika det har jag gjort en radie på kanterna.

Ser du några andra funktioner, det ser ut som den även skulle fungera som en effektiv dörrstopp?

– Den kan säkert också funka som dörrstopp, en väldigt stor och klumpig. I övrigt ser jag inte så mycket andra funktioner, det skulle väl vara om man vill ha den som någon slags staty eller inredningsdetalj.

Vad har du lärt dig om natursten under arbetets gång?

– Att det är ett råmaterial som håller en hög och jämn kvalité och har toleranta egenskaper. Hållbarheten ger också många användningsområden, den kan användas till golv och köksbänkar, ytor som utsätts för mycket slitage under lång tid.

– Dessutom är varje sten unik, användaren får en produkt med ett utseende som ingen annan äger. Det höjer den personliga anknytningen till produkten och viljan att underhålla. Alla delarna är en förutsättning för god design.

Vad tar du med dig från tävlingen som du tror du kan ha nytta av i andra sammanhang?

– Jag tar definitivt med mig att det finns betydligt större möjligheter att

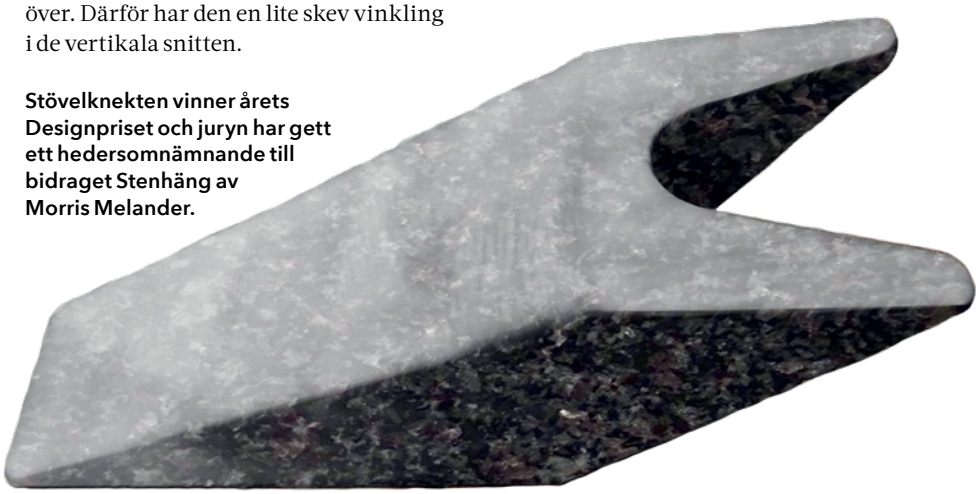

Stövelknekten vinner årets Designpriset och juryn har gett ett hedersomnämnande till bidraget Stenhäng av Morris Melander.

FOTO: PRIVAT

Bra design är enligt Ebba Persson produkter som är tidlösa och hållbara. – Det ska vara *design for sustainability*, säger hon.

jobba med sten än vad jag tidigare trott. Kais föreläsning, där han visade upp CNC-maskinerna förmåga, gav många nya insikter om stenindustrin.

Ebba Perssons intresse för design och arkitektur har funnits med sedan barnsben. Båda föräldrarna har haft kreativa yrken och varit intresserade av inredning och hållbara material.

– Jag har alltid tyckt om att rita och skapa nya versioner av saker, särskilt när jag också får inreda och jobba med utrymmen: vad som får plats och hur man bäst utnyttjar ett utrymme?

– Bra design för mig är annars produkter som är tidlösa och hållbara. Det ska vara design for sustainability, med val av bra material och produktion. Och produkterna ska vara lika snygga och "inne" om 50 år.

– Mitt drömscenario är att få rita och designa egna produkter, och sedan inreda och dekorera ett showroom där jag själv också dokumenterar allt grafiskt i tryckt form, kanske som ett magasin eller en broschyr. ■

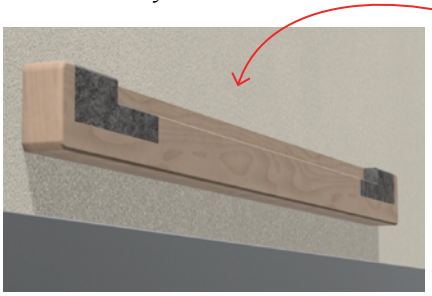

3 SNABBA

Favoritprodukt: Knoll Barcelona Chair, ett statement piece som representerar god design i många former, den är inte bara estetiskt tilltalande utan tidlös och enkel att förstå sig på.

Favoritdesigner: Bruno Mathsson är en stor inspiration och förebild, att hans design än idag finns i många svenska hem är ett riktmärke att försöka leva upp till. Inte alla har lyckats skapa produkter som är populära så många år framåt. Även hans sätt att jobba utforska formgivande är inspirerade, som när han satte sig i en snödriva för att få fram sittkurvan sedan överföra avtrycket och skapa en väl utformad fåtölj.

Produkt jag skulle vilja designa: Svår fråga, jag tycker att det är kul att utforska och utveckla produkter som människan ofta kommer i fysiskt kontakt med. Sittmöbler i alla former är en favorit att skissa på. I många fall bidrar sittmöbler till den gemensamma upplevelsen när man umgås. Men även estetiken är viktig, en produkt ska enligt mig inte bara vara fylla ett praktiskt syfte utan även vara estetiskt tilltalande och fungera som en identitet, det är bra design.

Juryns motivering:
"Simpel och stilren" är Ebbas Perssons egna ord om sin Stenknekt – en kärnfull sammanfattning som väl definierar vad som utmärker bra design. Genom att identifiera svagheterna i funktionen hos en traditionell konsumentprodukt har hon med hjälp av stenens naturliga tyngd adderat nya egenskaper som både förbättrar produkten och förenklar för användaren att uppnå sitt mål: att ta av sig skorna. Dessutom är det en estetisk produkt som har en stor tillverkningspotential inom återbruk.

Hedersomnämnande: Stenhäng – en hängbräda och träningsredskap som används för att stärka fingrarna vid klättring.

SE DE ANDRA TÄVLINGSBIDRAGEN PÅ NÄSTA UPPSLAG

Övriga tävlings-bidrag

Knivstället
Restblock som sågas i diagonala skåror där knivarna förvaras. Av Elia Hagel.

Stonelight
Sovrumslampa tillverkad i spillmaterial som sågas i geometriska former som sedan fogas samman till en lampskärm. Av Rahma Kazem

LP-stenen
Ett LP-ställ, designat i spillmaterial för att vara hållbar inredningsdetalj som förenar hantverk med modern funktion. Av Alex Andersson.

Schackbrädet
Pjäser och bräde tillverkat i spillmaterial där olika ytbearbetningar i brädet framhäver schackmönstret. Av Markus Wallenbeck

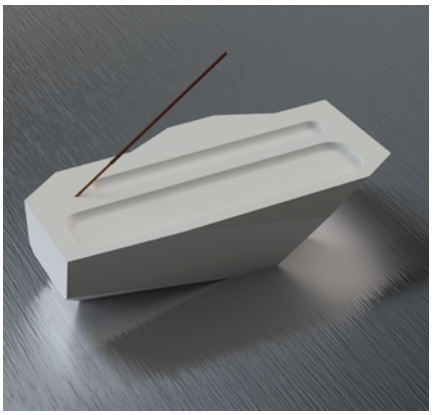

Rökelsehållaren
Inredningsdetalj i återbrukad natursen som håller upp rökelsepinnar, fångar upp aska och fungerar som förvaringsplats. Av Melker Borgström

Garnsai
En inredande garnhållare tillverkad i natursten och trä. Av Emma Jensen.

Herbstone
Köksredskap som används för både att rensa färska örter och har en räfflad sida för att till exempel riva vitlök. Av Arashk Nadimi.

Garlic Grater
En produkt som maler och river vitlök, ingefära och andra aromatiska råvaror. Av Melvin Faeltenborg

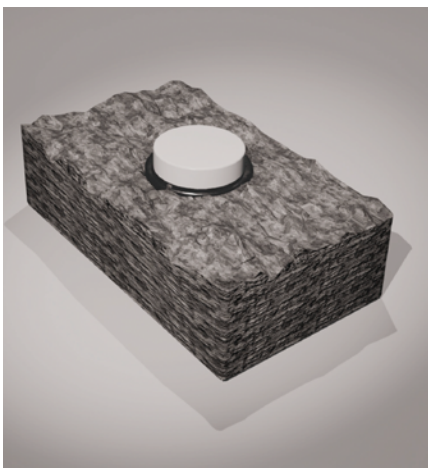

Dörrklockan
Tillverkad i en natursten vars uttryck matchar stensorten i husets yttertrappa. Av Ella Fridsell